

ธุรกิจภาพยนตร์ในประเทศไทย

ความหมายของภาพยนตร์

ศาสตราจารย์ สนั่น ปัทมะทิน^๑ ได้ให้ความหมายของภาพยนตร์ไว้ว่า ภาพยนตร์ (Motion Picture, Cinema, Film หรือ Movie) หมายความว่า "ภาพชุดที่เรียงติดต่อกันบนฟิล์มยาว ๆ อันเกิดจากการถ่ายด้วยกล้องถ่ายภาพยนตร์ (Movie Camera) เมื่อฉายด้วยเครื่องฉายภาพยนตร์ (Movie Projector ไปที่จอขาว (Screen) เราจะมองเห็นภาพที่ปรากฏบนจอเคลื่อนไหวติดต่อกันได้เหมือนกับที่เราเห็นของจริงตามธรรมชาติ"

ส่วน เจม เอส คินเคอร์ (Jame S. Kinder)^๒ ได้ให้ความหมายของภาพยนตร์ไว้ว่า ภาพยนตร์ คือภาพนิ่งเป็นชุดซึ่งบันทึกเอาอริยาบทต่าง ๆ ของการเคลื่อนไหว มาเป็นภาพต่อเนื่องกันด้วยความเร็ว แล้วนำมาฉายด้วยความเร็วเช่นกัน

สาเหตุที่เราเห็นภาพเคลื่อนไหวได้เพราะธรรมชาติของตามนุษย์ ซึ่ง ปีเตอร์ โรเกต (Peter Roget) ได้ทำการค้นคว้าและสรุปว่า ภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านสายตาไปแล้วจะยังคงค้างอยู่บนเรตินาประมาณ $\frac{2}{12}$ วินาที ดังนั้นหากสามารถผ่านรูปภาพที่มีอริยาบทต่าง ๆ เข้าสู่สายตาได้ในจังหวะสม่ำเสมอใน อัตรา ๑๒ ภาพต่อวินาทีแล้ว จะทำให้เห็นเป็นภาพเคลื่อนไหวได้

จากหลักซึ่งเป็นข้อสรุปของ โรเกต นี้ได้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องฉายภาพยนตร์ในเวลาต่อมา

^๑สนั่น ปัทมะทิน "วิชาถ่ายทำภาพยนตร์" ถ่ายทำภาพยนตร์ (พระนคร: สำนักพิมพ์บำรุงสาส์น, ๒๕๐๖) หน้า ๑.

^๒Jame S. Kinder, Audio-Vi Materials and Techniques (New York: American Book Company, 1959).

การแบ่งประเภทภาพยนตร์^๑

การแบ่งประเภทภาพยนตร์สามารถแบ่งได้หลายหลักเกณฑ์ เช่น แบ่งตามขนาด ตามสี ตามเสียง ตามวัตถุประสงค์ที่ใช้ และอื่น ๆ เป็นต้น

ก. ขนาด คือขนาดของเนื้อที่ฟิล์ม โดยวัดตามความกว้างของฟิล์มนั้น จากริมฟิล์มข้างหนึ่ง ไปถึงอีกข้างหนึ่งเป็นมิลลิเมตร (มม.) ตามวิชาการภาพยนตร์ จะจัดแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ขนาดมาตรฐาน (Standard Film) คือ ขนาด ๓๕ มม. และขนาดที่กว้างกว่านี้ กับขนาดแคบกว่า มาตรฐาน (Substandard Film, Narrow Gauge Film) คือ ขนาด ๑๖ มม. ๘.๕ มม. และ ๘ มม. แต่อาจแบ่งตามขนาดความกว้างของฟิล์มภาพยนตร์ที่เรามีฉายในปัจจุบันได้ดังนี้

๑. ขนาด ๓๐ มม. เป็นภาพยนตร์ชนิด เทคนิราม่า-๓๐ (Technirama-๓๐) ต้องใช้ เครื่องฉายใหญ่มาก ใช้เป็นภาพยนตร์ให้ความบันเทิงแก่ผู้ชม มีฉายตามโรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่ง ภาพยนตร์ ไทยพิมพ์ฟิล์มในระบบ ๓๐ มม. ก็มีเช่น ภาพยนตร์ของคุณชรินทร์ นันทนาคร ในเรื่อง ลูกเจ้าพระยา

๒. ขนาด ๓๕ มม. เป็นภาพยนตร์ขนาดมาตรฐาน ส่วนมากเป็นภาพยนตร์บันเทิง (Entertainment Film) มีฉายตามโรงภาพยนตร์ทั่วไป ภาพยนตร์ขนาดนี้มีหลายชนิด เช่น เทคนิราม่า (Technirama) ทอดด์-เอโอ ซีเนมาสโคป วิสตาร์ซิน โตโฮสโคป ชนิดจอกว้างและ ชนิดธรรมดา เป็นต้น

๓. ขนาด ๑๖ มม. เป็นภาพยนตร์ขนาดต่ำกว่ามาตรฐาน ส่วนมากก็ใช้ในการโทรทัศน์ การศึกษาและโฆษณา

๔. ขนาด ๘ มม. เป็นภาพยนตร์ที่ถ่ายทำขึ้น และฉายเล่นในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ ส่วนมากเป็นภาพยนตร์เงียบ แต่อาจทำเป็นภาพยนตร์เสียงได้ด้วยวิธีใช้เทปบันทึกเสียงประกอบเพิ่มขึ้น

ข. สี อาจแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ภาพยนตร์ขาวดำ (Black and white film) และภาพยนตร์สี (Color film) ซึ่งอาจเป็นสีย้อม (Toning) และสีธรรมชาติ (Natural color)

ค. เสียง อาจแบ่งได้เป็น

๑. ภาพยนตร์เงียบ (Silent film)

๒. ภาพยนตร์เสียง (Sound film)

ง. มิติ อาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ ภาพยนตร์ ๒ มิติอย่างที่พบเป็นประจำในทุกวันนี้ กับภาพยนตร์ ๓ มิติ ซึ่งต้องสวมแว่นตา ดู สามารถมองเห็นความรู้สึกได้อย่างเด่นชัด (จนเกินความจริง)

^๑ สนั่น ปัทมะทิน, เรื่องเดิม. หน้า ๒๔-๓๒.

จ. วัตถุประสงค์ที่ใช้ อาจแบ่งภาพยนตร์เป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ ๕ ประเภท คือ

๑. ภาพยนตร์บันเทิง (Entertainment film) คือภาพยนตร์ที่มีการแสดงแบบละคร ใช้ให้ความบันเทิงแก่ผู้ชม

ในประเภทภาพยนตร์บันเทิงนี้ เราอาจแบ่งย่อยออกเป็นภาพยนตร์ชีวิต ตลก ขบขัน เพลง บู๊ตึ๊ดเดือด ฯลฯ ออกไปได้หลายประเภท ส่วนมากเป็นภาพยนตร์ขนาด ๓๕ มม. มีเสียง ภาพยนตร์บันเทิงดังกล่าวนี้ ส่วนมากมีความยาวกินเวลาฉายราว ๑ ชั่วโมงครึ่ง ถึง ๓ ชั่วโมงจบ ภาพยนตร์ที่จบเรื่องโดยไม่มีต่อเป็นตอน ๆ นี้เรียกว่า Feature film

๒. ภาพยนตร์การศึกษา (Educational Film) สำหรับใช้ประกอบการเรียน หรือให้ความรู้แก่ประชาชน หรือ อาจเรียกได้ว่าเป็นภาพยนตร์ทัศนศึกษา ภาพยนตร์ประเภทนี้เป็นภาพยนตร์ขนาด ๑๖ มม. ล้วนและมีเสียงในฟิล์ม มีความยาวราว ๓๐๐ ฟุต ถึง ๑๐๐๐ ฟุต ใช้เวลาฉายราว ๑๐ นาทีขึ้นไป ถ้าเป็นประเภทที่ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียน เรียกว่า Instructional Film ถ้าให้ให้ความรู้แก่ประชาชนทั่ว ๆ ไป เรียก Educational Film

๓. ภาพยนตร์สารคดี (Documentary film) เป็นภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์และสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง เรื่องที่เสนอขึ้นเป็นเรื่องจริงล้วน ๆ ไม่มีการแสดงเป็นละคร (Theatrical) ปนอยู่ด้วยเลย เป็นภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อเผยแพร่ข่าวสารและความรู้ทั่วไป ส่วนมากเป็นภาพยนตร์ขนาด ๑๖ มม. สำหรับฉายทางวิทยุโทรทัศน์ และนอกโรงภาพยนตร์ แต่ที่ฉายในโรงภาพยนตร์ก็มีอยู่บ้าง แต่ไม่มากนัก เป็นภาพยนตร์ขนาด ๓๕ มม. สำหรับความยาวไม่จำกัดแน่นอน แต่สำหรับฉายทางโทรทัศน์ จะมีความยาวราว ๓๐ นาที ถึง ๑ ชั่วโมง

๔. ภาพยนตร์ข่าว (Newsreel) เป็นภาพยนตร์ที่เสนอข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและมีค่าทางข่าวที่ประชาชนสนใจ (Newsworthy) และนำออกฉายให้ประชาชนชมในระยะเวลาใกล้เคียงกับเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น ที่ฉายทางโทรทัศน์ ส่วนมากเป็นขนาด ๑๖ มม. และในปัจจุบันมีแนวโน้มจะเปลี่ยนไปใช้เทปโทรทัศน์เข้ามามีบทบาทแทนมากขึ้น ตามลำดับ และภาพยนตร์ข่าวจะมีความยาวไม่จำกัด สุดแต่ข่าวที่จะนำเสนอ แต่มักไม่ยาวเกิน ๓๐ นาที

๕. ภาพยนตร์โฆษณาสินค้า (Advertising film, Commercial Film) เป็นภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นมา เพื่อโฆษณาชักจูงคนให้ซื้อสินค้า หรือสนับสนุนธุรกิจการค้าของเจ้าของภาพยนตร์ ถ้าโฆษณาสินค้าโดยตรง เรียกว่า Advertising Film แต่ถ้าโฆษณาโดยปริยาย เช่น แสดงกิจการทำนอง Publicity หรือประชาสัมพันธ์ (Public relation) เพื่อหวังผลในต้นนิยมในผลิตภัณฑ์ และธุรกิจของเจ้าของภาพยนตร์ เรียกว่า ภาพยนตร์การค้า (Commercial film) ที่ฉายทางโทรทัศน์ จะเป็นภาพยนตร์ขนาด ๑๖ มม. ที่ฉายทางโรงภาพยนตร์ มักจะเป็นขนาด ๓๕ มม.

ความยาวประมาณ ๑๕ วินาที ถึง ๖๐ วินาที เป็นส่วนมาก แต่ส่วนใหญ่มักใช้เวลาฉายสั้นมาก เพราะเสียค่าโฆษณาแพงมาก

เท่าที่แบ่งมาแล้ว เป็นการแบ่งตามวัตถุประสงค์ของภาพยนตร์ที่สร้างขึ้น แต่ถ้าแบ่งโดยถือเอาการแสดงเป็นเกณฑ์ ก็อาจแบ่งได้ ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ ประเภทที่มีการแสดงเป็นละครล้วน ๆ เรียกว่า Theatrical Film กับประเภทที่ไม่มีการแสดงเป็นละคร เรียกว่า Non-Theatrical Film

องค์ประกอบในภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิง

ในการชมภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง ผู้ชมจะเกิดความบันเทิงด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้

๑. มีโครงเรื่องและเนื้อเรื่องดี โครงเรื่อง และเนื้อเรื่องควรเป็นเรื่องที่เป็นไปได้และมีเหตุผลสมจริง เนื้อเรื่องมีความเกี่ยวโยงต่อเนื่อง (Continuity) กันอย่างแนบเนียนโดยตลอด ควรจะมีไคลแมกซ์ (Climax) หรือจุดสุดยอดของเรื่อง ที่ทำให้คนดูรู้สึกสนุก หรือตื่นเต้น จนลืมตัว

สำหรับเรื่องความเป็นไปได้ และเหตุผลของเรื่อง หากเป็นเรื่องสมมติ ก็ควรมีเหตุผลที่พอเชื่อถือได้ในตัวของมันเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องสมมติโดยไม่หวังว่าจะมีทางเป็นจริงได้ เช่น ภาพยนตร์ตลก ก็ไม่จำเป็นต้องคิดถึงความเป็นไปได้

๒. การดำเนินเรื่องดี ภาพยนตร์ที่จะทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิงต้องมีภาพและเสียงปรากฏแก่สายตาและหูของคนดูตามโครงเรื่องและเนื้อเรื่องที่ดีคือได้กล่าวถึงแล้วตามลำดับตั้งแต่ต้นจนจบ เรื่องแสดงเรื่องเฉพาะที่สำคัญจริง ๆ ซึ่งจะทำให้เรื่องเดินไปตามลำดับ ต่อเนื่องเกี่ยวโยงกันไปเรื่อย ๆ เป็นฉาก ๆ และเป็นตอน ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่ฉวัดเฉวียนวกไปวนมา เรื่องจะต้องดำเนินไปโดยไม่ชักช้า ไม่อืดอาดหรือเยิ่นเย้อ ปรากฏต่อเนื่องไปตามลำดับ ทั้งภาพเสียงพูด และเสียงประกอบ (Sound Effects) ฉากที่ไม่จำเป็นแก่การดำเนินเรื่อง เช่น ตลกนอกเรื่อง ไม่ควรจะมี เพราะถ้ามีจะทำให้คุณค่าของภาพยนตร์ทั้งเรื่องเสียไป

๓. การแสดงดี บทบาทของผู้แสดงทุกคน ทั้งท่าทางและเสียงที่ปรากฏบนจอมาสู่ตา และหูของคนดูจะต้องแสดงท่าทางเหมือนจริง พูดเหมือนจริง สมบทบาท โดยเฉพาะผู้แสดงนำต้องแสดงได้ดีจริง ๆ จนทำให้คนดูรู้สึกหรือเกิดอารมณ์คล้ายคลึงตามว่าภาพยนตร์ที่กำลังชมอยู่ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง

๔. การถ่ายภาพและการลำดับตัดต่อภาพดี ภาพที่ปรากฏบนจอ ควรที่จะสามารถถ่ายทอดอารมณ์ของเนื้อเรื่อง มีการจัดองค์ประกอบ (Composition) ที่ดี มีศิลปะ อีกทั้งมีสีสรรที่ถ่ายทอดได้อารมณ์ อันประกอบด้วย Exposure, Tones, Colors และ Lighting ได้ตรงตามบรรยากาศ

มองดูง่ายไม่ทำให้เกิดอาการสับสน ภาพยนตร์จะดีสักปานใดถ้าการถ่ายภาพไม่ดี ก็อาจจะทำให้หมดความบันเทิงไปได้

สำหรับการลำดับตัดต่อภาพ เป็นศิลปะแห่งการเสนอภาพแก่สายตาของผู้ดูภายหลัง การถ่ายภาพยนตร์ที่ดีจะต้องลำดับภาพให้การดำเนินเรื่องเกี่ยวโยงต่อเนื่องตามลำดับ การดำเนินเรื่องไม่สะดุดความรู้สึก ทำให้สะดวกต่อการดู เข้าใจเรื่องได้ง่ายไม่วกวนสับสน บทบาทในแต่ละฉากต้องสมบูรณ์ ไม่ขาดและไม่ยาวจนเกินไป

๕. ฉากและการแต่งกายเหมาะสม ภาพยนตร์ที่จะทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิง ควรมีฉากเหมือนจริงจนจับไม่ได้ว่าสร้างขึ้น ถ้าเป็นภาพยนตร์สี สีที่ปรากฏบนจอได้แก่ สีฉากและสีเครื่องแต่งกายจะต้องดูกลมกลืนหรือขัดแย้งอย่างมีศิลปะ เพื่อช่วยสร้างอารมณ์ให้ผู้ชมเกิดคล้อยตามคิดว่า ภาพยนตร์ที่กำลังชม เป็นจริง

๖. เสียงดนตรี และเพลงดี ส่วนประกอบอีกส่วนที่ทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิงคือ เสียงพูดที่ตรงกับปาก และเหมาะสมกับบุคคลิก และเนื้อเรื่องของตัวละคร เสียงประกอบต่าง ๆ จะต้องเหมือนความเป็นจริง เช่น เสียงฝีเท้าม้า ถ้าเป็นดนตรีหรือเพลงประกอบ จะต้องให้เหมาะสมแก่บรรยากาศและเนื้อเรื่อง สิ่งเหล่านี้ช่วยสร้างความเป็นจริง และความเคลิบเคลิ้มแก่อารมณ์ของผู้ชมได้เป็นอันมาก

องค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้ชมเกิดความบันเทิงได้มาก ถ้าภาพยนตร์เรื่องใด สามารถทำองค์ประกอบต่าง ๆ ได้สมบูรณ์มากขึ้นเพียงใด ก็ยังส่งเสริมให้ผู้ชมเกิดความบันเทิงมากขึ้นเพียงนั้น

ประโยชน์ของภาพยนตร์

มร. เบซิล ไวท์ นักสร้างภาพยนตร์สารคดีชาวอังกฤษ ที่มีชื่อเสียงเด่นที่สุดคนหนึ่งของโลก ได้เขียนถึงคุณประโยชน์ไว้ดังนี้คือ

๑. เพื่อให้ได้รับความเพลิดเพลิน หรือความบันเทิงใจเป็นเวลาหลายชั่วโมง จากความคิดคำนึงหรือจินตนาการ จากความสนุกสนานและจากความพึงพอใจในขณะที่ชมภาพยนตร์

๒. เพื่อให้ได้รับความพึงพอใจทางสุนทรียภาพ อันเกิดจากได้ชมความงามทั้งหลายในภาพยนตร์ ทำนองเดียวกับที่ได้ชมศิลปวัตถุอื่น ๆ

^๑ สนั่น พิษมะทิน, "ประโยชน์ของภาพยนตร์" ถ่ายทำภาพยนตร์ (พระนคร: บำรุงสาสน์, ๒๕๐๖) หน้า ๓๖-๓๘.

๓. เพื่อหวังที่จะได้รับ เงินจำนวนมากจากการนำภาพยนตร์ไปฉายให้ผู้เข้าชม
๔. เพื่อหวังผลทางโฆษณาชวนเชื่อ ที่เกี่ยวกับการเมืองหรือทางอื่น ๆ (ฮิตเลอร์ ใช้ก่อนหน้าและระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง)
๕. เพื่อโฆษณาสินค้าของตน
๖. เพื่อบันทึกและรักษา เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์เอาไว้ให้คนรุ่นหลังได้ทราบ
๗. เพื่อบริการข่าวสารสำหรับสาธารณชนที่มีผลต่อสังคมหรือส่วนของสังคม
๘. เพื่อสอนคนให้รู้จักใช้เครื่องจักรกล เครื่องมือและอาวุธ ตลอดจนดำเนินงานใหญ่ให้สำเร็จลุล่วงไปตามโครงการและยุทธวิธีที่กำหนดไว้
๙. เพื่อการศึกษา และสอนนักศึกษาในห้องบรรยาย ในฐานะเครื่องประกอบการสอนอย่างหนึ่ง
๑๐. เพื่อ เสนอพื้นการศึกษาที่มีชีวิตชีวาให้แก่เด็กและนักศึกษา โดยเชื่อมโยงการสอนของโรงเรียนให้ผสมผสานกลมกลืนกับชีวิตจริงของโลกภายนอกห้องเรียน ในฐานะที่การศึกษาเป็นการเตรียมเตรียม เพื่อชีวิต
๑๑. เพื่อให้การศึกษาหรือให้ความสว่างแก่ผู้ใหญ่ในแง่ความสนใจทั่วไป และความสนใจของท้องถิ่นและของสังคม
๑๒. เพื่อช่วยเหลือนักวิทยาศาสตร์และช่างเทคนิคให้ได้ทราบ เรื่องราวแห่งการค้นพบใหม่ ๆ ตลอดจนพัฒนาการทางเทคนิคทั้งหลาย และเพื่อให้เข้าใจกรรมวิธีใหม่ ๆ ทางวิทยาศาสตร์และทางเทคนิค
๑๓. เพื่อให้การสอน ข่าวสาร และการศึกษาแก่คนไม่รู้หนังสือ
๑๔. ในประการสุดท้าย เพื่อช่วยประชากรทั่วโลกให้เข้าใจซึ่งกันและกัน และเข้าใจในปัญหาของกันและกัน เพื่อที่จะนำประชากรแต่ละชาติมารวมให้ใกล้ชิดกัน

อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

ภาพยนตร์ไทย ได้ถือกำเนิดขึ้นมาเป็นเวลากว่า ๘๐ ปี แต่ในระยะแรกเป็นไปในลักษณะของภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์ โดยการถ่ายทำของ กรมหลวงสรรพศาสตร์ศุภกิจ (โปรดอ่านรายละเอียดในภาคผนวก ข) ส่วนภาพยนตร์บันเทิงเรื่องแรกของไทย ถือกำเนิดในปี พ.ศ. ๒๔๖๕, และเริ่มเป็นที่นิยมเรื่อยมา สิ่งที่น่าสนใจคือ การสร้างภาพยนตร์ไทย นั้นเป็นเรื่องที่น่าศึกษาในเรื่องนี้ ผู้วิจัยจะขอนำเสนอดังต่อไปนี้

ก. การดำเนินงานสร้างภาพยนตร์ไทย

ข. การลงทุนในการสร้างภาพยนตร์ไทยและผลตอบแทน

ก. การดำเนินงานสร้างภาพยนตร์ไทย

ในการดำเนินงานสร้างภาพยนตร์ไทย จะประกอบด้วย การรวมตัวของบุคคลหลายฝ่าย เพื่อที่จะได้ทราบถึงขั้นตอนการสร้างภาพยนตร์ไทย ควรที่จะทราบถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

บริษัทสร้างภาพยนตร์

บริษัทสร้างภาพยนตร์ ขนาดใหญ่ หมายถึง บริษัทขนาดใหญ่ที่ลงทุนสร้างภาพยนตร์ และจำหน่ายภาพยนตร์เหล่านั้นออกสู่ตลาด แต่ละบริษัทจะมีฝ่ายธุรกิจ ฝ่ายโฆษณา ฝ่ายการตลาด ฝ่ายสถานที่ ฝ่ายอุปกรณ์ ฝ่ายกองถ่าย ซึ่งบริษัทดังกล่าวนี้ เช่น บริษัทไฟว์สตาร์ จำกัด บริษัทสร้างภาพยนตร์ที่มีลักษณะการบริหารกิจธุรกิจที่ครบครัน การตัดสินใจอยู่ที่เจ้าของบริษัท เช่น บริษัทพูนทรัพย์ พิล์ม เป็นต้น ส่วนบริษัทสร้างภาพยนตร์ขนาดเล็กลงมา ที่สร้างภาพยนตร์ โดยอาศัยเงินทุน จากบริษัทอำนวยการสร้าง หรือจากแหล่งอื่น ๆ บริษัทเหล่านี้มีการทำงานในลักษณะอุตสาหกรรม ครบครัน เช่น สามิเป็นผู้กำกับ ภรรยาเป็นผู้อำนวยการสร้าง บริษัทเหล่านี้ เช่น บริษัทบางกอกการภาพยนตร์ เป็นต้น ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะลดน้อยลง เพราะ ปัจจุบัน บริษัทผู้อำนวยการสร้าง จะมีการทำสัญญาว่าจ้างผู้กำกับ ซึ่งมักจะไม่เคยเป็นเจ้าของบริษัทสร้างภาพยนตร์ มาอยู่ในสังกัด และออกทุนให้สร้างภาพยนตร์ตามแนวของแต่ละคน

บริษัทให้เช่าอุปกรณ์ถ่ายทำ

บริษัทให้เช่าอุปกรณ์ถ่ายทำ คือ บริษัทกล้อง และบริษัทไฟ โดยบริษัทกล้อง ะมีกล้องและเลนส์ขนาดต่าง ๆ หลายชุดให้เช่า มีเจ้าหน้าที่ธุรกิจ และเด็กคุมกล้อง ส่วนบริษัทไฟ คือ บริษัทให้เช่าเครื่องไฟ และโคมไฟต่าง ๆ และรีเฟล็กซ์ รางคอลลี่ มีเจ้าหน้าที่ธุรกิจ คนขับ รถไฟ และเด็กไฟ

บริษัทโรงถ่าย

บริษัทโรงถ่าย คือ บริษัทที่ให้เช่าโรงถ่าย มีทั้งที่เป็นโรงถ่ายขนาดใหญ่ เช่น โรงถ่ายของอัครวิณภาพยนตร์ ส่วนโรงถ่ายภาพยนตร์ที่เป็นโรงถ่ายขนาดกลาง ได้แก่โรงถ่ายของบริษัทไฟว์สตาร์ ที่เขตลาดกระบัง และโรงถ่ายขนาดเล็กที่ปลูกเป็นโรงคล้ายฉางข้าวอีกหลายแห่ง แต่ในลักษณะของภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่ การสร้างฉากไม่ค่อยมีการทำกันมากนัก มักจะเป็นลักษณะตกแต่งฉากมากกว่า (เนื่องมาจาก ภาพยนตร์ไทย ใช้ทุนในการสร้างไม่สูงเท่าภาพยนตร์จากอเมริกา หรือยุโรปหรือฮ่องกง ซึ่งสามารถจะขายภาพยนตร์ไปยังตลาดต่างประเทศได้ ทำให้มีเงินทุนที่สูงกว่า) ภาพยนตร์ไทยจึงใช้วิธียืมสถานที่เป็นส่วนมาก ยกเว้น ในกรณีที่บริษัทผู้สร้างพิจารณาว่า ฉากใหญ่นั้นคุ้มค่าแก่การลงทุน

บริษัทแลป

บริษัทแลป ก็คือ บริษัทที่ประกอบการโดยมีห้องปฏิบัติการในการล้าง อัด ทำก๊อปปี และบันทึกเสียงที่สมบูรณ์ เช่น บริษัทสยามพัฒนาฟิล์ม เป็นต้น

บริษัทโปรโมชัน

บริษัทโปรโมชัน ก็คือ บริษัทที่วางแผนและจัดทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ให้ภาพยนตร์ไทย และทำโปรโมชันทางด้านอื่น ๆ ได้ ในบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์ขนาดใหญ่ จะมีฝ่ายการประชาสัมพันธ์ไว้ทำหน้าที่นี้โดยตรง เช่น บริษัทแกรมมี่

บริษัทสายหนัง

บริษัทสายหนัง คือ บริษัทที่ซื้อหนังจากส่วนกลางไปเดินสายฉายตามโรงในส่วนภูมิภาค สายหนังเหล่านี้ จะเปิดเป็นบริษัทอยู่ตามจังหวัดใหญ่ ๆ บริษัทเหล่านี้อาจแบ่งได้เป็นสองระดับ คือ สายหนังระดับเอก คือ มีกำลังซื้อภาพยนตร์ใหม่ไปฉายได้ และสายหนังระดับโท ที่เช่าภาพยนตร์จากสายหนังระดับเอกไปเร่ฉายได้ นอกจากนี้เจ้าของโรงภาพยนตร์บางแห่งก็ทำตนเป็นสายหนังด้วย สายหนังในประเทศไทย แบ่งเป็น ๖ เขตหรือ ๖ สาย ดังนี้

๑. สายเหนือ ตั้งแต่ท้องที่จังหวัดอุตรดิตถ์ขึ้นไปทางเหนือไปรวมจังหวัดสระบุรี
๒. สายอีสาน ภาคอีสานทั้งหมด
๓. สายตะวันออก ประกอบด้วยจังหวัดทางชายฝั่งทะเลตะวันออก ได้แก่จังหวัดชลบุรี

ระยอง จันทบุรี ตราด นครนายก และฉะเชิงเทรา

๔. สายแปดจังหวัด ได้แก่จังหวัดรอบ ๆ กรุงเทพฯ คือ นครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม

๕. สายใต้ ตั้งแต่จังหวัดชุมพร ลงไปสุดภาคใต้

๖. สายชานพระนคร คือ โรงหนังชั้นสองในกรุงเทพฯ และโรงหนังในจังหวัดรอบกรุงเทพฯ

การจัดฉายในกรุงเทพฯ นั้น ทางเจ้าของภาพยนตร์ จะติดต่อกับเจ้าของโรงต่างหาก จากการวางสายต่างจังหวัด และบางบริษัทจะจัดจำหน่ายเองทั้งกรุงเทพฯ และสายชานพระนคร และมีกฎหมายว่าห้ามฉายภาพยนตร์ข้ามเขต

บริษัทโรงภาพยนตร์

บริษัทโรงภาพยนตร์ หมายถึง โรงภาพยนตร์ ซึ่งแบ่งเป็น ๔ ระดับ

๑. โรงชั้นหนึ่ง คือ โรงขนาดใหญ่ (แต่โรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่งที่สร้างขึ้นใหม่ ๆ จะมีขนาดเล็กลง) จะฉายภาพยนตร์ใหม่ไม่ต่ำกว่า ๓ รอบต่อวัน

๒. โรงชั้นสอง คือ โรงขนาดใหญ่ ฉายภาพยนตร์ที่ฉายภาพยนตร์ที่ฉายจากโรงชั้นหนึ่งมาแล้ว

๓. โรงชั้นสาม ต่างจากโรงชั้นสอง ที่ขนาดและคุณภาพของโรง มักฉายในเวลากลางคืนเพียงรอบเดียว และอาจไม่ฉายทุกวัน

๔. โรงชั้นสี่ คือ โรงภาพยนตร์ที่มีลักษณะเป็นศาลาโถง สำหรับให้พวกหนังแร่เข้าเป็นครั้งคราว

โรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่ง และชั้นสองมีประมาณ ๗๕๐ แห่ง ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ และตามตัวจังหวัดหรืออำเภอใหญ่ ๆ ส่วนโรงภาพยนตร์ชั้นสาม มาตั้งอยู่ตามอำเภอและโรงชั้นสี่ จะต้องอยู่ตามตำบล

บริษัทนิตยสารและหนังสือพิมพ์

บริษัทนิตยสาร จะเป็นผู้ผลิตนิตยสารที่เกี่ยวกับภาพยนตร์โดยเฉพาะ นอกจากนี้จะมีที่สอดแทรกเป็นคอลัมน์ในเล่มอีกมากมาย บริษัทเหล่านี้จะมีหน่วยทำข่าว และบทความนำไปพิมพ์เป็นนิตยสารเพื่อจำหน่าย และเป็นหน้าบันเทิงในหนังสือพิมพ์ ซึ่งในปัจจุบันมีอิทธิพลมากที่สุดทีเดียว

บริษัทคัทเอ้าท์

บริษัทคัทเอ้าท์ คือ บริษัทที่รับจ้างทำคัทเอ้าท์ โดยจะมีช่างเขียนคัทเอ้าท์อยู่แล้วนำไปติดตามบริเวณชุมชน ในตำแหน่งที่ทางบริษัทได้เช่าที่ไว้ แล้วทำโครงสร้างเตรียมไว้แล้ว

บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างภาพยนตร์ไทย^๑

หลังจากที่ได้กล่าวถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ไทยไปแล้ว ผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างภาพยนตร์ไทย ดังนี้

ผู้อำนวยการสร้าง

ผู้อำนวยการสร้าง หมายถึง ผู้ควบคุมการสร้างภาพยนตร์ โดยอาจจะแบ่งออกได้เป็น

๒ ลักษณะคือ

๑. นายทุน ซึ่งเป็นพ่อค้าเต็มตัว ลงทุนแล้วหวังกำไร ซึ่งเป็นธรรมชาติของพ่อค้า ซึ่งนายทุนเหล่านี้มีทั้งเจ้าของโรงหนัง เจ้าของบริษัทผู้อำนวยการสร้าง และพ่อค้าซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจภาพยนตร์เลย

๒. ผู้กำกับที่มีเงินของตนเอง ซึ่งเป็นพวกที่มีทั้งเงิน และความต้องการที่จะสร้างภาพยนตร์ และมีความคิดสร้างสรรค์ จึงทำภาพยนตร์ออกมา

ผู้กำกับการแสดงและผู้ช่วยผู้กำกับการแสดง

ผู้กำกับการแสดง คือ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการถ่ายทำตั้งแต่เริ่มคิดว่าจะสร้างภาพยนตร์อะไร อย่างไร ที่ไหน ไปจนกระทั่งภาพยนตร์เสร็จออกเป็นม้วนโดยสมบูรณ์ และมีอำนาจตัดสินใจอย่างเต็มที่ต่อปัญหาทุกชนิด และทำหน้าที่รับผิดชอบต่อการแสดงของดาราให้เป็นไปตามที่กำหนด ส่วนผู้ช่วยผู้กำกับการแสดง หมายถึงผู้ช่วยเหลืองานที่ผู้กำกับมอบหมาย เช่น เป็นเลขานุการของผู้กำกับการแสดงหรือ เป็นผู้ดูแลการแสดงและตำแหน่งของผู้แสดงประกอบ

ผู้จัดการกองถ่าย หรือธุรกิจหรือผู้ดำเนินงานสร้าง

บุคคลนี้ จะมีหน้าที่จัดสิ่งของต่าง ๆ ตามความประสงค์ของผู้กำกับการแสดงและคิดงบประมาณ

จัดตารางการทำงาน หาดูอุปกรณ์ พาหนะ สวัสดิการต่าง ๆ ในปัจจุบัน มักทำงานเป็นกลุ่ม เพราะการเตรียมตัวก่อนลงมือถ่ายทำของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันต้องการความพร้อม และการประหยัดเวลาในการถ่ายทำกว่าแต่ก่อน

ผู้กำกับบท

ผู้กำกับบท จะเป็นผู้ที่มีหน้าที่บอกบทให้กับผู้แสดง ซึ่งภาพยนตร์ไทย ผู้แสดงมักจะไม่ค่อยมีเวลาท่องบท ซึ่งจะต้องเป็นคนมีความชำนาญบอกบทได้เป็นจังหวะ รู้อารมณ์ของตัวละครคน และยังทำหน้าที่จัดรายการการถ่ายทำ ใช้ฟิล์มม้วนไหน ถ่ายไปกี่ครั้ง และคอยไปดูการพากษ์ เพื่อช่วยเหลือผู้พากษ์ในกรณีที่เกิดความสงสัยถึงอารมณ์และจังหวะของผู้แสดง

ฝ่ายฉาก

ฝ่ายฉาก จะเป็นผู้ที่รับผิดชอบ ในการจัด ออกแบบ ฉากให้ตรงกับเนื้อเรื่อง ที่ได้กำหนดไว้แล้ว

ฝ่ายแต่งกายและแต่งหน้า

จะเป็นฝ่ายที่ควบคุมทางด้านเสื้อผ้า และใบหน้าของผู้แสดงให้เป็นไปตามเนื้อเรื่องหรืออาจจะทำหน้าที่ออกแบบเสื้อผ้า รวมไปถึง ตกแต่งใบหน้าของผู้แสดงให้เป็นไปตามบท เช่น แต่งให้หน้าพะงันในหนึ่งปี หรือ แต่งรอยบาดแผลต่าง ๆ

ผู้ถ่ายภาพยนตร์หรือมือกล้อง ผู้ช่วยกล้อง และผู้ถ่ายภาพนิ่ง

จะเป็นผู้มีหน้าที่ในการถ่ายภาพยนตร์ ให้ได้ตามบทภาพยนตร์ รวมถึงการจัดแสงในฉากด้วย และผู้ช่วยกล้อง จะทำหน้าที่ยกกล้อง ตั้งกล้อง เตรียมเลนซ์และกล้องให้พร้อมในการถ่ายทำแต่ละครั้ง และช่วยผู้ถ่ายภาพยนตร์ในขณะที่ถ่ายทำ ส่วนผู้ถ่ายภาพนิ่งจะทำการบันทึกการแสดง เสื้อผ้า ฉาก ถ้ามีการถ่ายทำต่อในวันใหม่ จะได้ต่องานได้สนิท และยังใช้ในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ซึ่งเจ้าหน้าที่ภาพนิ่ง จะเป็นพนักงานจากบริษัทผู้สร้างเอง หรือบางบริษัทอาจจะใช้พนักงานจากร้านถ่ายรูป

เด็กไฟ

เด็กไฟ จะทำหน้าที่ยกอุปกรณ์ไฟฟ้าไปติดตั้งในที่ที่มีมือกล้องสั่ง รวมทั้งการจัดแผ่นสะท้อนแสง ทีมหนึ่งจะประกอบด้วยเด็กไฟ ๖-๑๐ คน

ผู้เขียนเรื่อง

ผู้เขียนเรื่อง จะเป็นผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสร้างภาพยนตร์ แต่จะเป็นนักประพันธ์ที่เขียนนวนิยาย ซึ่งผู้สร้างภาพยนตร์ จะซื้อลิขสิทธิ์มา ซึ่งอาจจะไม่มีบุคคลนี้ก็ได้ ถ้าผู้สร้างให้ผู้อื่นเขียนเรื่องขึ้น เพื่อสร้างภาพยนตร์ขึ้นเอง เช่น มจ.ชาติรีเฉลิม ยุคล

ผู้เขียนบทภาพยนตร์

ผู้เขียนบทภาพยนตร์ จะเป็นผู้เขียนให้เห็นว่ามีกี่ฉาก ฉากอะไร ตัวละครมีใครบ้าง มีภาพให้เห็นอย่างไร ในปัจจุบัน เริ่มมีผู้ที่ศึกษามาทางด้านภาพยนตร์เป็นผู้เขียนบท เช่น รัชมิ เผ่าเหลืองทอง ซึ่งในอดีต มักจะเป็น ผู้กำกับการแสดง เป็นผู้เขียนบทภาพยนตร์

ผู้แสดง

ผู้แสดงคือ ผู้ที่รับบทตัวละครในเรื่อง โดยจะมีทั้ง คารานำ และ คารายประกอบ ซึ่งจะมีคำตัว ต่างกันไป ตามประเภทของการแสดง

ผู้พากษ์

ผู้พากษ์ คือ ผู้ที่ทำหน้าที่ให้เสียงแทนผู้แสดง เนื่องจากภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่ในปัจจุบัน จะไม่ใช่เสียงจริงของผู้แสดง

นักแต่งเพลงและผู้วางแผ่น

นักแต่งเพลง จะเป็นผู้ที่แต่งเพลงให้กับภาพยนตร์ ส่วนผู้วางแผ่น จะเป็นผู้เลือกเพลงจากแผ่นเสียงมาประกอบให้ได้อารมณ์ ให้ได้อารมณ์ของเรื่อง ตั้งแต่ไตเติ้ล จนจบเรื่อง

ขั้นตอนการสร้างภาพยนตร์ไทยการเลือกเรื่อง

ในตอนแรก ผู้กำกับการแสดง จะเป็นผู้นำเสนอ เรื่องที่ตนเองคิดว่าจะทำ โดยอาจจะพิจารณาว่า เรื่องนี้น่าจะทำได้ มีลักษณะดีเด่นในเรื่อง ที่จะทำให้ภาพยนตร์นั้นเป็นที่นิยมหรือมีลักษณะที่จะนำเสนอสิ่งที่ตนเองต้องการให้ผู้ชมรับรู้ จากนั้นก็จะวางตัวผู้แสดงตามที่ตนคิดว่าเหมาะสม (อาจจะเป็นดาราส่งกักอยู่ในบริษัทผู้อำนวยความสะดวกที่ผู้กำกับนั้นสังกัดอยู่) และวางแผนงาน การใช้เวลาในการถ่ายทำ และงบประมาณ ให้กับผู้อำนวยความสะดวก ซึ่งจะเป็นผู้พิจารณาว่าสมควรจะอนุมัติ

ให้มีการสร้างภาพยนตร์ เรื่องนั้น ขึ้นหรือไม่ โดยพิจารณาจากความเหมาะสมว่าผู้กำกับกับการแสดงผู้นั้น เหมาะสมกับภาพยนตร์ เรื่องนั้นหรือไม่ พิจารณาทางด้านตลาด ดูช่วงเวลาที่เหมาะสมหรือไม่ ที่จะนำเสนอภาพยนตร์แนวนั้นออกไปหรือไม่ ดูความเสี่ยงต่าง ๆ พิจารณาจากงบประมาณว่าเหมาะสม พิจารณาดูตารางว่าเหมาะสมกับเรื่อง และตลาดของภาพยนตร์ในขณะนั้นหรือไม่ หลังจากพิจารณาแล้ว เห็นว่าเหมาะสม ก็จะอนุมัติให้สร้าง

การถ่ายทำ

เมื่อได้รับอนุมัติให้สร้าง ทางผู้กำกับจะทำการเขียนบทภาพยนตร์โดยละเอียด ติดต่อผู้แสดง ผู้ถ่ายภาพยนตร์ และฝ่ายอื่น ๆ ก็จะทำหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน เมื่อเรียบร้อย ก็จะเริ่มการถ่ายทำ พร้อมกับประสานงานกับทางบริษัทผู้อำนวยการสร้างตลอดเวลา (เบิกค่าใช้จ่าย ส่งข่าวการถ่ายทำ ส่งภาพ ไปยังฝ่ายประชาสัมพันธ์ของบริษัทผู้อำนวยการสร้าง) จนกระทั่ง ภาพยนตร์นั้นถ่ายทำเสร็จเรียบร้อย

การทำเทคนิคต่าง ๆ

เมื่อภาพยนตร์เสร็จเรียบร้อย ก็นำไปทำในแลป-ห้องปฏิบัติการ (ซึ่งอาจจะส่งไปล้างเป็นระยะ ๆ ในขณะที่ถ่ายทำก็ได้) บางบริษัทอาจส่งไปทำที่ต่างประเทศ เพื่อทำการล้าง หักต่อลำดับภาพ ทำเทคนิค อัดเสียงพากษ์ ประกองเพลง ทำก็อปปีภาพยนตร์ เพื่อฉายตามโรงภาพยนตร์ และขายแก๊สลายหนัง (ภาพยนตร์ไทยเรื่องหนึ่ง ๆ จะทำประมาณ ๓๐ ก็อปปี)

การจัดจำหน่าย

ทางบริษัทผู้อำนวยการสร้าง จะทำการติดต่อโรงภาพยนตร์ เพื่อฉายภาพยนตร์ของตน รวมทั้งขายแก๊สลายหนัง ในบางบริษัท อาจจะขายแก๊สลายหนังหลังจากที่ฉายผ่านโรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่งในกรุงเทพมหานครแล้ว เพราะถ้าภาพยนตร์ไทยเรื่องนั้นทำรายได้ดีก็ก็สามารถขายสายได้ราคาสูงขึ้น โดยทางเจ้าของโรงภาพยนตร์จะตั้งราคาไว้ และจะมีการต่อรองราคากันได้ บริษัทที่มีภาพยนตร์เป็นของตนเอง หรือมีสัญญากับทางโรงภาพยนตร์ อาจจะนำไปฉาย ก็จะนำภาพยนตร์ไปฉายยังโรงภาพยนตร์เหล่านั้น เมื่อมีการวางโปรแกรมช่วงเวลาฉายที่แน่นอนแล้ว ก็จะไปทำการวางแผนโฆษณา

การประชาสัมพันธ์ของภาพยนตร์ไทย

ทางฝ่ายประชาสัมพันธ์ จะทำการเผยแพร่ข่าวการสร้าง การถ่ายทำ เป็นระยะ ๆ ไปตามสื่อต่าง ๆ เช่น การทำละครวิทยุในเรื่องภาพยนตร์นั้น การแจกข่าว (แต่เสียค่าใช้จ่าย) ไปตามหนังสือพิมพ์ ในคอลัมน์ซุบซิบ ที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ จนเมื่อทราบช่วงเวลาฉายที่แน่นอนจะมีการจองหน้าโฆษณาในหนังสือพิมพ์ (เคยมีข่าวว่าต้องถึงกับประมูล ในหนังสือพิมพ์ที่แพร่หลายมาก ๆ) และจองเวลาโฆษณาก่อนหน้าการฉาย จนกระทั่งการฉายสิ้นสุด และต้องติดตามถึงรายได้ของภาพยนตร์ตลอดเวลา เพื่อใช้การโฆษณาช่วยได้ทันตามเหตุการณ์ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เหล่านี้ ทางบริษัทผู้อำนวยการสร้างจะเป็นผู้จ่ายทั้งสิ้น จนกระทั่งภาพยนตร์ออกจากโรงภาพยนตร์

ช่วงเวลาการฉายภาพยนตร์ไทย

ในการสร้างภาพยนตร์ไทย ผู้สร้างจะพิจารณาถึงช่วงเวลาที่จะฉายเข้ามามีส่วนด้วย โดยมักจะเลือกช่วงเทศกาลต่าง ๆ ถ้าเลือกได้ เพื่อหวังผลทางด้านรายได้ที่เพิ่มขึ้นเช่น เทศกาลปีใหม่ ตรุษจีน สงกรานต์ ลอยกระทง และผู้สร้างภาพยนตร์บางรายจะพิจารณา เรื่องที่จะสร้างว่าจะสร้างเสร็จช่วงไหน เทศกาลใด ก็อาจจะทำภาพยนตร์ในแนวนั้นมาฉาย เช่น ช่วงตรุษจีน อาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคนจีน เช่น ลูกสาวเจ้าแก้วเฮง เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม ภาพยนตร์ไทย ที่สร้างในปีหนึ่ง ๆ มีจำนวนมาก จะเลือกเวลาให้เป็นไปตามต้องการเสมอไปย่อมเป็นไปได้ ทางโรงภาพยนตร์จึงมีส่วนในการพิจารณาภาพยนตร์ที่จะเข้าฉายในช่วงเวลาต่าง ๆ ด้วย ดังนั้น ภาพยนตร์ไทย จึงมีการฉายตลอดปี เพราะผู้สร้างบางรายไม่เกี่ยงด้านช่วงเวลา และบางรายไม่สามารถจะคอยเทศกาลได้ เพราะต้องกู้เงินมาทำ ถ้ายังทิ้งไว้นาน ดอกเบี้ยจะยิ่งมากขึ้น มีโอกาสจะขาดทุนได้มากขึ้นด้วย

ข. การลงทุนในการสร้างภาพยนตร์ไทยและผลตอบแทน^๑

หลังจากที่ได้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลากรและการดำเนินงานสร้างแล้ว ต่อไปนี้คือ ค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายให้กับบุคคลากรต่าง ๆ ในอัตราต่อ ๑ เรื่อง (เป็นอัตราในเดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๔)

๑. ผู้กำกับการแสดง จะมีค่าตัวอยู่ระหว่าง ๘๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นอยู่กับฝีมือประสบการณ์ ชื่อเสียง ซึ่งจะอนุโลมใช้กับบุคคลากรอื่น ๆ เช่นกัน

๒. ผู้ช่วยผู้กำกับการแสดง จะมีค่าตัวอยู่ระหว่าง ๓๐,๐๐๐ - ๓๕,๐๐๐ บาท

^๑ สัมภาษณ์ คุณมานพ อุดมเดช

๓. ฝ่ายธุรกิจ จะมีค่าจ้างอยู่ระหว่าง ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท ขึ้นกับจำนวนเงิน
 ๔. ผู้กำกับบท จะมีค่าตัวระหว่าง ๑๐,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท บางทีก็คือผู้ช่วยผู้กำกับ

การแสดง

๕. ฝ่ายฉาก จะมีค่าออกแบบและค่าแรงประมาณ ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท ขึ้นกับความ
 ยากง่ายของฉากและฝีมือ ชื่อเสียง

๖. ฝ่ายแต่งกายและแต่งหน้า ๘,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท
 ๗. ผู้ถ่ายภาพยนตร์ค่าตัว ๕๐,๐๐๐-๗๐,๐๐๐ บาท
 ๘. ผู้ช่วยกล้องค่าตัว ๑๒,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท
 ๙. ผู้ลําดับภาพ ค่าแรง ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท
 ๑๐. ช่างภาพนิ่ง ค่าแรงประมาณ ๑๐,๐๐๐-๑๘,๐๐๐ บาท
 ๑๑. เด็กไฟเป็นทีมค่าตัวรวมประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท (๔-๖ คน)
 ๑๒. ค่าเรื่องภาพยนตร์ ๒๐,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ บาท
 ๑๓. ค่าทำบทภาพยนตร์ ๒๕,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ บาท

จะเห็นว่า เฉพาะค่าแรงกองถ่ายภาพยนตร์ จะตกต่ำสุดประมาณ ๔๐๐,๐๐๐
 บาท/เรื่อง

๑๔. ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำ อันมีค่ายานพาหนะ ค่าน้ำมัน ค่าวัสดุสร้างฉาก ค่าเสื้อผ้า
 เครื่องสำอางค์ ประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท ถ้าไปถ่ายทำต่างประเทศจะสูงกว่านี้มาก
 ๑๕. ค่าฟิล์ม ๓๕ มิลลิเมตร ความยาว ๔๐๐ ฟุต ไวแสง ๔๐๐ ASA ม้วนละ ๓,๒๕๐ บาท
 และไวแสง ๑๐๐ ASA ๓๐๓๐ บาทต่อม้วน ภาพยนตร์ ๑ เรื่องจะใช้ประมาณ
 ๖๐-๑๒๐ ม้วน
 ๑๖. ค่าเช่าอุปกรณ์ไฟฟ้า แสง และอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น รางเลื่อน กว้าน ประมาณ
 ๒๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาทต่อเรื่อง
 ๑๗. ค่าผู้แสดง ถ้าเป็นดาราชายะยอดเยี่ยม ค่าตัวราว ๘๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท
 ดาราหญิงยอดเยี่ยม ค่าตัวราว ๘๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท
 ดาราประกอบชั้นนำ ค่าตัวราว ๕๐,๐๐๐-๘๐,๐๐๐ บาท
 ดาราประกอบที่รับจ้างเป็นฉาก ๆ ค่าตัวราวฉากละ ๑๕๐-๕๐๐ บาท
 ดาราประกอบที่ไม่สำคัญมากนัก คิดเป็นเวลา (๑ เวลาเท่ากับ
 ๖.๐๐ น.-๑๘.๐๐ น. หรือ ๑๘.๐๐-๒๔.๐๐ น. และ ๒๔.๐๐-

๑๘. ค่าแล็บ ค่าล้างอัด ทำเสียงประกอบและไตเติ้ล ตกประมาณ ๖๐๐,๐๐๐-๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๙. ค่าเพลง ค่าวางแผ่น ตกประมาณเรื่องละ ๓๕,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท
๒๐. ค่าพากษ์ ตกประมาณ ๑๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท
๒๑. ค่าพิจารณาในการผ่านการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ตกประมาณ ๑๐,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ (๑๐๐ เมตร : ๑๐๐ บาท)

การลงทุนในภาคการผลิต (โดยประมาณ)

ค่ากองถ่าย	๕๐๐,๐๐๐ บาท
ค่าตารา	๕๐๐,๐๐๐ บาท
ค่าใช้จ่ายในกองถ่าย	๕,๐๐๐ บาท
ค่าฟิล์ม	๕๐๐,๐๐๐ บาท
ค่าเช่าอุปกรณ์	๘๐,๐๐๐ บาท
ค่าเช่าอุปกรณ์	๘๐,๐๐๐ บาท
ค่าพากษ์	๓๐,๐๐๐ บาท
ค่าเพลง	๓๐,๐๐๐ บาท
ค่าวางแผ่น	๘,๐๐๐ บาท
ค่าแล็บ	๖๐๐,๐๐๐ บาท
ค่าก๊อปปี ๓๐ ก๊อปปี	๖๐๐,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินลงทุนต่ำสุดในการผลิตหนึ่ง ๑ เรื่อง ประมาณ ๒,๕๐๐,๐๐๐-๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้จะแปรเปลี่ยนไปตามสาเหตุหลายประการ เช่น ถ้าเป็นภาพยนตร์ที่มีเทคนิคซับซ้อน มีการประกบตาราดัง ๆ มีการถ่ายทำจากต่างประเทศ ก็จะทำให้ค่าใช้จ่ายสูงขึ้น และถ้าภาพยนตร์ที่สร้างจากบริษัทที่มีอุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อม และสามารถสร้างภาพยนตร์ได้หลายเรื่อง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ก็จะเฉลี่ยต่ำลงได้

การลงทุนในภาคประชาสัมพันธ์

ถ้าจ้างบริษัทโปรโมชัน อาจจะได้รับเป็น % และมีการต่อรอง

ค่าโฆษณา จะตกประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐-๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

รายรับของภาพยนตร์ไทย

รายรับจากการจัดฉายในกรุงเทพ เจ้าของโรงภาพยนตร์จะหักจากเจ้าของภาพยนตร์ ประมาณ ๔๐-๔๕% ของกำไรสุทธิ คือ หักค่าอากรมหรสพแล้ว สำหรับภาษีหรสพเดิมนั้นหัก ๓๕.๕% ปัจจุบันหัก ๑๖.๕% และถ้าภาพยนตร์มีรายได้ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท หรือ ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อวัน ทางโรงภาพยนตร์มีสิทธิ์ปลดภาพยนตร์เรื่องนั้นออกได้

รายรับจากสายหนัง ราคาขายภาพยนตร์ไทยเรื่องใหญ่ ๆ หรือทำรายได้ดีในกรุงเทพจะขายในราคาประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐-๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท แล้วแต่สายหนัง ถ้าสายหนังใด มีปริมาณเนื้อที่ และจำนวนประชากรมาก ก็ขายในราคาที่สูงขึ้นและมีการประนีประนอมแก่สายหนังที่ซื้อประจำ

ถ้ามองย้อนสายงานธุรกิจด้านนี้จะพบว่า ความนิยมของผู้ชมต่างจังหวัดจะเป็นตัวกำหนดให้ สายหนัง จัดหาภาพยนตร์ที่ถูกรสนิยมมาบริการฉาย หรือให้หน่วยบริการหนังเร่ จัดไปฉาย สายหนังต่างจังหวัด ก็จะนำข้อมูลมา และพิจารณาเลือกซื้อภาพยนตร์ ผู้สร้างก็จะพิจารณาว่าจะสร้างเรื่องอะไร ใครเล่น เพื่อที่สายหนังจะได้มาซื้อในราคาสูง ทำให้มีกำไร ต่อนั้นผู้สร้างมักสร้างหนังมุ่งคนดูในลุ่มภูมิภาคเป็นหลัก เพราะรายได้จากสายหนังนั้นมันคงกว่า การเก็บกำไรจากกรณีเสี่ยงจากการฉายโรงใหญ่ในกรุงเทพ แต่ในปัจจุบัน ผู้สร้างบางราย พบว่า คนในภูมิภาคนั้น ผลกระทบทางเศรษฐกิจมีสูง ถ้าพิชผลขายไม่ได้ ก็จะไม่มียาได้ต่างกับคนในกรุงเทพฯ ซึ่งมีรายได้ประจำ จึงหันมามุ่งคนกรุงเทพฯ บ้างแล้วแต่ก็ยังน้อย